



Γιάννης Μπαϊκούσης

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΗΡΤΗΜΕΝΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΣΤΟ ΕΜΠ
ΤΟ 1914, ΤΗ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΣΕ ΣΧΟΛΕΣ ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟ 1941,
ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΑ ΤΟ 1960, ΤΗΝ 1η ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
ΣΤΗ ΧΟΥΝΤΑ ΤΟ 1972... ΣΤΑ ΚΑΤΕ - ΚΑΤΕΕ ΚΑΙ ΣΤΑ ΤΕΙ ΤΟΥ
ΣΗΜΕΡΑ...

100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΩΝΕΣ

ΜΙΑ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ e ΔΟΚΟΣ
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
(1914 – 1974)

Γιάννης Μπαϊκούσης
Πτυχιούχος Πολιτικός Μηχανικός ΤΕ - MSc

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!!

ΚΑΙ

ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (1914 – 1974)

ΜΙΑ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ e ΔΟΚΟΣ

Τρικόρφων 2 & 3^{ης} Σεπτεμβρίου, 10433 Αθήνα, Τηλ.:2105241814, Fax : 210 3304814
Website: <http://www.pomitedy.gr>, e-mail: info@pomitedy.gr

Αθήνα 2014

Εκδότης

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο)

Λιόντης Στέφανος

Πρόεδρος

Επιμέλεια – Εικαστική διαμόρφωση

Π. Αντωνοπούλου

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!!

ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Μία Ειδική έκδοση του περιοδικού e ΔΟΚΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΗΡΤΗΜΕΝΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΣΤΟ ΕΜΠ ΤΟ 1914, ΤΗ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΣΕ ΣΧΟΛΕΣ ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟ 1941, ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΑ ΤΟ 1960, ΤΗΝ 1^η ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΧΟΥΝΤΑ ΤΟ 1972... ΣΤΑ ΚΑΤΕ – ΚΑΤΕΕ ΚΑΙ ΣΤΑ ΤΕΙ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ...

(1914 – 2014) 100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΩΝΕΣ

*Έντονες απεργιακές κινητοποιήσεις, δυναμικές διαδηλώσεις,
μακρές πορείες και σκληροί αγώνες*

Μέρος πρώτο: 1914-1974



Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΑ (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ – ΑΘΗΝΑ) 1960

Πρόλογος

Την παρούσα έκδοση επιμελήθηκε ο Γιάννης Μπαϊκούσης με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων, από την ίδρυση των 5 πρώτων Τεχνικών Σχολείων Μέσης βαθμίδας, (1914), τα λεγόμενα Προσηρτημένα Σχολεία στο ΕΜΠ. Από τα σχολεία αυτά, προήλθαν οι Σχολές: Εργοδηγών, Υπομηχανικών - ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ, ΤΕΙ.

Μετά από έναν αιώνα σκληρών αγώνων, με έντονες απεργιακές κινητοποιήσεις, δυναμικές διαδηλώσεις και μακρές πορείες που επέφεραν διάφορες μετονομασίες, αλλαγές, διαβαθμίσεις και αναβαθμίσεις, φθάσαμε στα σημερινά ΤΕΙ.

Σε αυτό το πρώτο μέρος της Ειδικής Έκδοσης, περιγράφονται οι εξελίξεις και οι αγώνες από το 1914 έως και την επταετή δικτατορία.

Για το συγγραφέα...



Ο Γιάννης Μπαϊκούσης, κατάγεται από τα Ιωάννινα και κατοικεί και εργάζεται στην Πάτρα. Η ευαισθησία του, για τη συλλογή των στοιχείων, και την προσπάθεια να γίνουν γνωστά στους φοιτητές ΤΕΙ και τους νεότερους συναδέλφους, πηγάζει από το γεγονός ότι φοίτησε σε όλες τις βαθμίδες και σε σχολές Τεχνικής, Τεχνολογικής και «Πολυτεχνικής» εκπαίδευσης, άρα γνωρίζει το επίπεδο σπουδών όλων αυτών και από το γεγονός ότι έζησε ένα αρκετά μεγάλο μέρος της ιστορίας του κλάδου, και ήταν παρών σε σημαντικούς γι' αυτόν, τον κλάδο, αγώνες και γεγονότα.

Μετά την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια σχολική εκπαίδευσή του, στη γενέτειρά του τα Ιωάννινα, φοίτησε στη Σχολή Εργοδηγών Ιωαννίνων (1969 - 1972) και έλαβε πτυχίο Εργοδηγού Δομικών Έργων.

Στη συνέχεια, φοίτησε στην ανώτερα Σχολή Υπομηχανικών Αθηνών (ΑΣΥΑ) (1972 - 1976) και έλαβε πτυχίο Πολιτικού Υπομηχανικού. Αργότερα, φοίτησε στη Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ Πατρών (2002 - 2006) και έλαβε πτυχίο Μηχανικού Τ.Ε. Ανακαίνισης και Αποκατάστασης Κτιρίων. Τέλος «έκλεισε» τις σπουδές του στη Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας του ΕΑΠ (2008 - 2012) και έλαβε μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στη «Σεισμική Μηχανική και Αντισεισμικές Κατασκευές».

Μετά την εμπειρία των παραπάνω διαχρονικών σπουδών, αλλά και την πολύχρονη άσκηση του επαγγέλματος, ως ελεύθερος επαγγελματίας στην αρχή, σε τεχνικές εταιρείες στη συνέχεια και ως δημόσιος υπάλληλος αργότερα και μέχρι σήμερα, (τρεισήμισι και πλέον δεκαετίες) μάλλον δικαιούται: - Να επιχειρήσει να παρουσιάσει την «ιστορική πορεία» του κλάδου, σύντομα και απλά βέβαια γραμμένη, με ακριβείς όμως αναφορές. - Να τοποθετήσει τα γεγονότα παίρνοντας συγχρόνως θέση, για τα μέχρι σήμερα πεπραγμένα της πολιτείας, πάνω στον πολύπαθο κλάδο των Μηχανικών ΤΕ και την Τεχνολογική Εκπαίδευση στην Ελλάδα.

Όμως, ο «ελεύθερος», αμερόληπτος και μη «συντεχνιακός» αναγνώστης, είναι εκείνος που θα κρίνει και θα βγάλει τα ορθά συμπεράσματα αφού διαβάσει το παρόν, το οποίο γράφτηκε απλά και γρήγορα, με σκοπό να μην υπάρξει «σπουδή» για «ευνοϊκή» μεταχείριση...

Το παραπάνω «βιογραφικό» αναφέρεται με μοναδικό σκοπό, να πεισθεί ο αναγνώστης ότι όσα θα ακολουθήσουν, δεν είναι από κάποιον που δεν έχει βιώσει ή δεν είναι αρκετά γνώστης του θέματος.

Ο πρόεδρος της Π.Ο.ΜΗ.Τ.Ε.Δ.Υ.

Στέφανος Λιόντης

Η Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση στη Νεότερη Ελλάδα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

1914 - 1966

Η Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση στη Νεότερη Ελλάδα πρωτοεμφανίζεται το 1836 με το Σχολείο Τεχνών, Μέσης Στάθμης, το οποίο υπήρξε πρόδρομος του Πολυτεχνείου Αθηνών. Η Σχολή αυτή το 1888 μετεξελίχθηκε και έγινε Ανωτέρα Τεχνική Σχολή και το 1914 έγινε Τεχνικό Πανεπιστήμιο.

1914 Ν 388: Ιδρύθηκε το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), ισότιμο με το Πανεπιστήμιο. Έτσι ιδρύονται Ανώτατες σχολές στο ΕΜΠ και ιδρύονται και 5 Τεχνικά Σχολεία Μέσης βαθμίδας, τα λεγόμενα Προσηρτημένα Σχολεία στο ΕΜΠ. Το Σχολείο Εργοδηγών και το Σχολείο Γεωμετρών, τα οποία υπάγονται στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών, το Σχολείο Εργοδηγών Μηχανουργών και το Σχολείο Χημικής και Μεταλλευτικής Βιομηχανίας, τα οποία υπάγονται στη Σχολή των Μηχανολόγων, και λίγο αργότερα το Σχολείο Τηλεγραφητών, στη Σχολή Ηλεκτρολόγων και Τηλεγραφομηχανικών.

1917 Ν 980: Αναθεωρείται ο αρχικός οργανισμός των ανωτάτων σχολών του ΕΜΠ. Μεταξύ άλλων ιδρύονται τότε και οι σχολές: «Ανωτάτη Σχολή Αρχιτεκτόνων» τετραετούς φοιτήσεως και «Ανωτάτη Σχολή Τοπογράφων Μηχανικών» και είναι τριετούς φοιτήσεως. Ιδρύονται επίσης και δύο Σχολεία:

Το Σχολείο Εργοδηγών Γεωμετρών, Προσηρτημένο στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών

Το Σχολείο Εργοδηγών - Μηχανουργών, Προσηρτημένο στη Σχολή Μηχανολόγων - Ηλεκτρολόγων. Διάρκεια φοίτησης 4ετής.

Το 1919 θα προστεθούν άλλα τρία. Λειτουργήσε όμως μόνο ένα: Το **Ειδικό Σχολείο Σχεδιαστών**, Προσηρτημένο στη Σχολή Τοπογράφων.

Απέκτησαν δε δικό τους διδακτικό προσωπικό. Μέχρι τότε το διδακτικό προσωπικό κατά κύριο λόγο αποτελείτο, από τους καθηγητές των Ανωτάτων Σχολών.

Η ίδρυση των προσηρτημένων, όπως άλλωστε και η ίδρυση των Ανωτάτων Σχολών στο ΕΜΠ ως κινήσεις εγγράφονται στο πλαίσιο της γενικότερης συγκυρίας που ονομάστηκε **Βενιζελικός** εκσυγχρονισμός.

Το 1923 θεσπίστηκε **σχετική διοικητική αυτονομία**, των προσηρτημένων, από τον κεντρικό οργανισμό του ΕΜΠ. Συγκεκριμένα θεσπίστηκε θέση Διευθυντή και οι διδάσκοντες αποτέλεσαν σύλλογο με διοικητικές και πειθαρχικές αρμοδιότητες.

1930 N 4785 Η «Ανωτάτη Σχολή Τοπογράφων Μηχανικών» μετονομάζεται σε «**Ανωτάτη Σχολή Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών**» και από **3ετής** γίνεται **4ετής**. Τα προσηρτημένα Σχολεία μετονομάζονται σε «**Σχολεία Εργοδηγών ΕΜΠ (Σ.ΕΡ.)**».

1938 N 1477 Προέβλεπε τη λειτουργία μόνο δύο Σχολών, των Εργοδηγών, και των Εργοδηγών Ηλεκτρομηχανουργών.

1941 N 375 Οι δύο αυτές σχολές μετονομάζονται σε «**Σχολές Υπομηχανικών (Σ.ΥΠ)**», «**Σχολή Πολιτικών Υπομηχανικών**», η πρώτη και σε «**Σχολή Ηλεκτρομηχανουργών Υπομηχανικών**», η δεύτερη και υπάγονται στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανολόγων – Ηλεκτρολόγων αντίστοιχα. Λόγω της υπαγωγής τους στις σχολές του πολυτεχνείου, στον κόσμο είχε επικρατήσει η ονομασία «**μικρό πολυτεχνείο**». Η διάρκεια φοίτησης ήταν **τετραετής** και το Εβδομαδιαίο ωράριο έφθανε τις **40 με 45 ώρες**.

Οι συνεχείς αλλαγές της ονομασίας των Προσηρτημένων Σχολείων (1914) σε Προσηρτημένα Σχολεία Εργοδηγών (1917), η θέσπιση σχετικής διοικητικής αυτονομίας (1923), η μετονομασία σε Σχολεία Εργοδηγών (1930), σε Σχολές Εργοδηγών (1938), σε Σχολές Υπομηχανικών (1941) και η ενίσχυση του θεωρητικού προσανατολισμού των Σχολών, δείχνουν τον Συνεχή Αγώνα καθηγητών και σπουδαστών για θεσμική αναβάθμιση του status των

Σχολών και του αντίστοιχου επαγγελματικού status των αποφοίτων. Οι προσπάθειες αυτές πραγματοποιήθηκαν παρά τις ισχυρές αντιστάσεις του ΕΜΠ και του ΤΕΕ που σ' αυτήν την τροχιά της αναβάθμισης διέβλεπαν μια απειλή εναντίον της επαγγελματικής ηγεμονίας των μηχανικών. Οι Σχολές Υπομηχανικών, στα τέλη της δεκαετίας του 1950 διεκδικούσαν τη μετάβαση από τη μέση στην ανώτερη βαθμίδα εκπαίδευσης.

Στα τέλη της δεκαετίας του 50, ο πρωθυπουργός της χώρας, Κωνσταντίνος Καραμανλής, είχε δηλώσει στη βουλή ότι *....αι σχολαί υπομηχανικών είναι ανώτεροι...*

Όπως έγραψαν όμως οι εφημερίδες της εποχής...

«Ο γενικός διευθυντής Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδύσεως του υπουργείου Παιδείας κ. Κορωναίος ανακοίνωσεν ότι το Συντονιστικόν Συμβούλιον Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδύσεως, μετά μακράν συζήτησιν καταλήγει εις το συμπέρασμα ότι αι δύο δημόσιαι σχολαί Αθηνών και Θεσσαλονίκης είναι τεχνικαί επαγγελματικαί σχολαί, κατατασσόμεναι εις την πρώτην βαθμίδα, της διαβαθμίσεως αυτής: τεχνίτης-τεχνικός βοηθός-υπομηχανικός. Το Συμβούλιον απέκλεισεν όρους και χαρακτηρισμούς π.χ. ανωτέρας εκπαιδύσεως, οίτινες θα εδημιούργουν σύγχυσιν μετά των σχολών πανεπιστημιακής στάθμης και θα απέβαινον επί ζημεία και αυτών των σχολών υπομηχανικών, αι οποίαι, ούτω θα παρεξέκλιναν του πραγματικού προορισμού των, ήτοι της δημιουργίας εξειδικευμένων τεχνικών στελεχών, των οποίων έχει ανάγκη η χώρα μας. Εντός των ημερών θα ολοκληρωθεί η γνωμοδότησις του Συντονιστικού Συμβουλίου δι' όλας τας τεχνικάς και επαγγελματικάς σχολάς».

Εδώ διαπιστώνουμε ότι από τότε, οι κυβερνήσεις υπέκυπταν στις συντεχνίες του ΤΕΕ και του καθηγητικού κατεστημένου του ΕΜΠ. Παρότι ο πρωθυπουργός είχε δηλώσει στη βουλή, όπως ήδη αναφέρθηκε ότι *....αι σχολαί υπομηχανικών είναι ανώτεροι...*, εντούτοις το Συντονιστικό Συμβούλιο Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδύσεως εντελώς απροκάλυπτα, αγνόησε την δήλωση του πρωθυπουργού στη βουλή, και δεν ενέταξε, στην ανώτερη βαθμίδα τις Σχολές Υπομηχανικών, με τετραετή φοίτηση, με εβδομαδιαίο ωράριο 40 με 45 ώρες και υψηλής στάθμης θεωρητική εκπαίδευση.

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Έτσι οι αγώνες κορυφώνονται στα τέλη του 1960 με τη ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΡΕΙΑ του αιώνα. Ο τίτλος του Υπομηχανικού ποτέ δεν υπήρξε αποδεκτός από τους κατόχους του, ήταν άλλωστε και αντισυνταγματικός. Κυρίως όμως η μη κατάταξη των Σχολών στην ανώτερη βαθμίδα μέχρι το 1966 και η μη απόδοση ικανοποιητικών επαγγελματικών δικαιωμάτων στη συνέχεια, είναι οι αιτίες που συνδέθηκαν με έντονες απεργιακές κινητοποιήσεις, δυναμικές διαδηλώσεις, μακρές πορείες και σκληρούς αγώνες των Σπουδαστών και των πτυχιούχων Υπομηχανικών.

Η μεγαλύτερη πορεία, που έγινε ποτέ στην Ελλάδα, ήταν η πολυήμερη πορεία των 70 Σπουδαστών της Σχολής Υπομηχανικών Θεσσαλονίκης. Οι Σπουδαστές ξεκίνησαν, στις 16/12/1960 χωρίς τη χρησιμοποίηση ουδενός συγκοινωνιακού μέσου, από τη Θεσσαλονίκη μέχρι την Αθήνα, πεζή από την αρχή μέχρι το τέλος της διαδρομής. Η πορεία πραγματοποιήθηκε σε ένδειξη διαμαρτυρίας για τη μη κατάταξη των Σχολών στην ανωτέρα βαθμίδα.



16-12-1960 ΣΙΔ. ΣΤΑΘΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.
Σημείο συγκέντρωσης των Σπουδαστών για το ξεκίνημα της πορείας του αιώνα!!!

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



16-12-1960 ΣΙΑ.ΣΤΑΘΜΟΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

Οι 70 Σπουδαστές, ανάμεσά τους και πτυχιούχοι, της Σχολής Υπομηχανικών Θεσσαλονίκης είναι έτοιμοι για το ξεκίνημα της μεγαλύτερης πορείας του αιώνα



Με μια τσάντα στο χέρι, που περιείχε τα εντελώς απαραίτητα ατομικά είδη, ντυμένοι με βαρύ ρουχισμό, στην καρδιά του χειμώνα, τα πλακάτ υψωμένα και συντεταγμένη πορεία, οι αγωνιστές σπουδαστές υπομηχανικοί βαδίζουν τον μακρύ δρόμο για το «κέντρο λήψης των αποφάσεων» (Αθήνα)

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Οι φοιτητές της πολυτεχνικής Σχολής Θεσσαλονίκης, που είχε ιδρυθεί το 1956, καθοδηγούμενοι από το ΤΕΕ και το καθηγητικό κατεστημένο της εποχής, αντέδρασαν, με τριήμερη αποχή από τα μαθήματα, διαμαρτυρούμενοι κατά των σπουδαστών των σχολών υπομηχανικών, που αγωνίζονταν για να χαρακτηρισθούν οι δύο σχολές τους ανώτερες. Όπως θα δούμε όμως πιο κάτω, οι φοιτητές, εκτός των παραπάνω και του ΕΜΠ, στήριξαν αυτόν τον αγώνα των Σπουδαστών Υπομηχανικών.

Αυτή η πορεία των Σπουδαστών Υπομηχανικών, συγκίνησε το πανελλήνιο. Υπήρξε τότε μεγάλη κινητοποίηση και συμπαράσταση του κοινού. Διάφορες εταιρείες συσκευασμένων προϊόντων διατροφής, βιοτεχνίες υποδημάτων και ενδυμάτων καθώς και απλοί πολίτες προσέφεραν αφιλοκερδώς στους απεργούς Υπομηχανικούς τρόφιμα και άλλα είδη, κυρίως ένδυσης και υπόδησης, για συμπαράσταση. Οι εφημερίδες της εποχής έγραφαν καθημερινά για την πορεία.

Σε αποσπάσματα εφημερίδων της εποχής, όπως παραθέτουμε πιο κάτω, διαβάζουμε...

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΙ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΗΡΧΙΣΑΝ ΠΟΡΕΙΑΝ ΠΡΟΣ ΑΘΗΝΑΣ

Εβδομήκοντα σπουδασταί της Σχολής Υπομηχανικών Θεσσαλονίκης ήρχισαν χθές πορείαν διαμαρτυρίας προς Αθήνας, ενώ οι σπουδασταί της αυτής Σχολής των Αθηνών αποφάσισαν να εγκαταλείψουν τας σπουδάς των κατόπιν της αδίκου ως χαρακτηρίζεται, γνωματεύσεως περί μη χαρακτηρισμού της Σχολής ως ανωτέρας. Το τελευταίον επιβεβαιώθη και κατόπιν χθεσινής αρμοδίας ανακοινώσεως, ότι.....

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΙ ΔΙΗΝΥΣΑΝ ΗΔΗ 32 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. 16. (του ανταποκριτού μας). – Εβδομήκοντα σπουδασταί της Σχολής Υπομηχανικών ήρχισαν σήμερα, την 9ην π. μ. πορείαν προς Αθήνας, εις ένδειξιν διαμαρτυρίας δια την μη επίλυσιν του αιτήματός των περί αναγνωρίσεως της σχολής των ως ανωτέρας τοιαύτης. Οι ανωτέρω είχαν φθάσει την νύκτα με καταφανή κόπωση εις Νέαν Χαλκηδόνα, 32 χιλιόμετρα από της Θεσσαλονίκης.....

ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΨΑΝ ΤΑΣ ΣΠΟΥΔΑΣ ΤΩΝ

Εν τω μεταξύ, κατόπιν εκτάκτου συνελεύσεως, ο Σύλλογος Σπουδαστών Σχολής Υπομηχανικών Αθηνών, ανακοίνωσεν ότι κρίνεται άσκοπος η περαιτέρω φοίτησης εις την Σχολήν άνευ της αρμοζούσης εις

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

αυτήν εκπαιδευτικής βαθμίδος και κατόπιν της αδίκου παραγνωρίσεως των προσόντων των σπουδαστών.

ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Υπομηχανικών Ε.Μ.Π. καλεί τα μέλη της εις γενικήν συνέλευσιν αύριον και ώραν 9.30 π. μ. εις την αίθουσαν «Τρείς Ιεράρχαι» Μαινάνδρου 4.

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΙ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΗΡΧΙΣΑΝ ΠΟΡΕΙΑΝ ΠΡΟΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ἐδδουήκοντα σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς Ὑπομηχανικῶν Θεσσαλονικῆς ἤρχισαν χθὲς πορείαν διαμερτιρίας πρὸς Ἀθήνας, ἐπὶ οἱ σπουδασταὶ τῆς αὐτῆς Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν ἀπεφάσισαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸν σπουδᾶς τῶν κατόπιν τῆς αἰτίας, ὡς χαρακτηρίζεται, γνωματωσῶς πρὸς τὸν χαρακτήρα τῆς Σχολῆς ὡς ἀνωτέρας. Τὸ τελευταίον ἐπιδοξιάθη καὶ κατόπιν χθὲς ἡν ἀρροβίαις ἀνακοινώσασιν, ὅτι αἱ σχολαὶ ὑπομηχανικῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονικῆς εἶναι τεχνικαὶ ἐπαγγελματικαὶ σχολαὶ, ἀποκλειστικῶς δι' αὐτὰς τοῦ χαρακτήρα τῆς ἀνωτέρας ἐκπαίδευσῆς.

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΙ ΔΙΗΜΥΣΑΝ ἩΔΗ 32 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 16. (Τοῦ ἀναποκρυσθῆναι) — Ἐδδουήκοντα σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς Ὑπομηχανικῶν ἔρχισαν σήμερον τὴν 9ην π. μ. πορείαν πρὸς Ἀθήνας, εἰς ἐνδειξὴν διαμερτιρίας διὰ τὴν ἐπιλύσιν τοῦ αἰτήματός των περὶ ἀναγκαστικῆς τῆς σχολῆς τῶν ὡς ἀνωτέρας τοιαύτης. Οἱ ἀνωτέροι εἶχον εὐθείαν τὴν τύκτα μὲ καταφανῆ κόπωσην εἰς Νέαν Χαλκηδῶνα, 32 χιλιόμετρα ἀπὸ τῆς Θεσσαλονικῆς.

Ἐξ ἄλλου, ὅσοι προχθὲς ἐκήρυξαν τριήμερον ἀπεργίαν οἱ σπουδασταὶ τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονικῆς, ἀντιτιθέμενοι εἰς τὸ αἶτημα τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς Ὑπομηχανικῶν.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρων καὶ οἱ σπουδασταὶ λογοδηροὶ δημοσίως ἔργων τῆς Σχολῆς «Εὐνοειδῆς» κέρυσαν ἀπὸ σήμερον 45μρον προεξοφλητικῆν ἀπέρχον λόγῳ ἀποκείρας παραγνωρίσεως ἐκτεθέντων ἰδικαιωμάτων των.

ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΨΑΝ ΤΑΙΣ ΣΠΟΥΔΑΣ ΤΩΝ

Ἐν τῷ μεταξύ, κατόπιν ἐκτάκτου συνελεύσεως, ὁ Σύλλογος Σπουδαστῶν Σχολῆς Ὑπομηχανικῶν Ἀθηνῶν, ἀντικοίωσεν ὅτι κρίνεται ἀσκόπος ἢ πρᾶκτικῶς φοιτήσις εἰς τὴν Σχολήν, ἀνεὶ τῆς ἀρροβίαις εἰς αὐτὴν ἐκπαιδευτικῆς βαθμίδος καὶ κατόπιν τῆς αἰτίας παραγνωρίσεως τῶν προσόντων τῶν σπουδαστῶν.

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΝΩΤΕΡΑΙ ΑΛΛΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

Ἡ γενικὴ διευθυντὴς Τεχνικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσῆς τοῦ ὑπουργείου Παιδείας κ. Κορωνοιάς ἀντικοίωσεν ὅτι τὸ Συντονιστικὸν Συμβούλιον Τεχνικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσῆς, μετὰ ἐκκρῶν ἐκζητήσεων καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι αἱ δύο ἐφηροσαι σχολαὶ Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονικῆς εἶναι τεχνικαὶ ἐπαγγελματικαὶ σχολαὶ, κατὰ τὴν ἐπίστασιν εἰς τὴν πρῶτην βαθμίδα, τῆς διαδοχικῆς αἰτίας: τεχνίτης—τεχνικὸς βαθμὸς ὑπομηχανικός. Τὸ Συμβούλιον ἀπέκλεισεν ἄρως καὶ χαρακτήρισμας, ὡς π. γ. ἀνωτέρας ἐκπαίδευσῆς, οἵτινες θὰ ἐδουλοῦσιν αὐτοῦσι μετὰ τῶν σχολῶν πανεπιστημιακῆς ἐπίστασιν καὶ θὰ ἀπέδωκον ἐπὶ τῆς

εἰς καὶ αὐτῶν τῶν σχολῶν ὑπομηχανικῶν, αἱ ὁποῖαι, οὕτως, θὰ παρεξέλιπον τοῦ πραγματικοῦ προσοφθῶ των, ἢτοι τῆς δημιουργίας ἐξειδικευμένων τεχνικῶν στελεχῶν, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην ἡ χώρα μας. Ἐντὸς τῶν ἡμερῶν θὰ ἀνακρίνωθῃ ἡ γνωμοδότησις τοῦ Συντονιστικοῦ Συμβουλίου δι' ὅλας τὰς τεχνικὰς καὶ ἐπαγγελματικὰς σχολὰς.

ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Ἡ Πανελλήνια Ἐνωση Πτυχιούχων Ὑπομηχανικῶν Ε.Μ.Π. καλεῖ τὰ μέλη τῆς εἰς γενικὴν συνελεύσιν αύριον καὶ ὡραν 9.30 π. μ. εἰς τὴν αἴθουσαν «Τρείς Ἱεράρχαι» Μαινάνδρου 4.

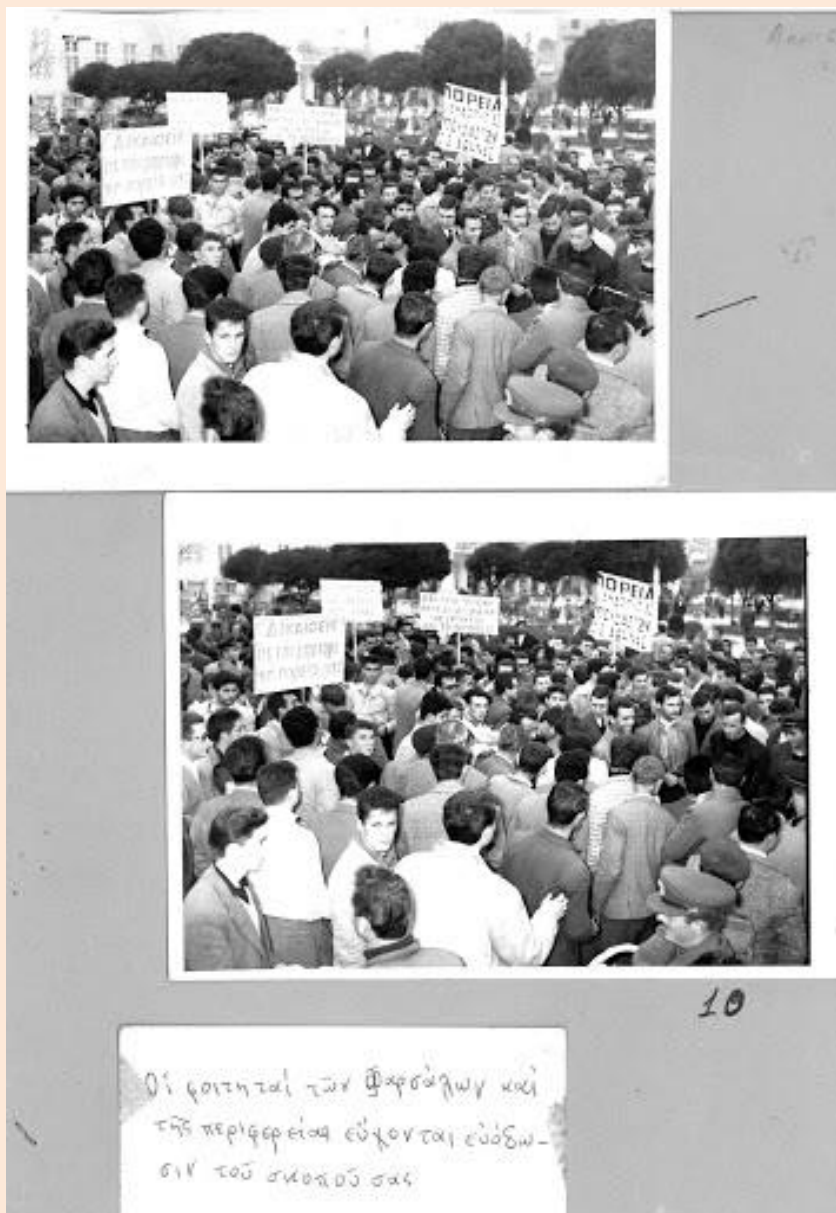


Οι κάτοικοι της περιοχής, κάνουν τόπο στη συντεταγμένη πορεία, σεβόμενοι τους Αγωνιστές Σπουδαστές, ανεβάζοντας ακόμη τα ποδήλατά τους... στο πεζοδρόμιο, όπως δείχνει η φωτογραφία.

Πλήθος λαού και φοιτητών υποδεχόταν τους Σπουδαστές, με ενθουσιασμό, χειροκροτήματα και καταφανή συγκίνηση, στα διάφορα αστικά κέντρα και χωριά, από όπου διερχόταν η πορεία.

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Υποδοχή στα Φάρσαλα



«Οι φοιτηταί των Φαρσάλων και της περιφέρειας εύχονται ευόδωσιν του σκοπού σας»

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



Συνεχίζουν με πείσμα την πορεία τους με τα αγωνιστικά πλακάτ υψωμένα



Περικυκλωμένοι από τους αγρότες του μικρού συνοικισμού που στέκονται όρθιοι κοιτάζοντας τους αγωνιζόμενους, οδοιπόρους Σπουδαστές, με θαυμασμό και σεβασμό!!!

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



Ένα κονιάκ, κάτι πρόχειρο στο στόμα τους, να πάρουν δύναμη, έτοιμοι να συνεχίσουν τη μεγαλύτερη «ατελείωτη» πορεία του αιώνα

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



Προχωρούν, φορτωμένοι με την τσάντα τους με τα ατομικά τους είδη, το φορητό φαρμακείο, αλλά και τα αγωνιστικά πλακάτ υψωμένα.

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



*Ατελείωτα χιλιόμετρα... κι όμως!!!
βαδίζουν με πείσμα και πίστη στον σκοπό τους!!!*



*Από πόλεις σε χωριά, από χωριά σε ερημιές, μέσα στην καρδιά του χειμώνα οι
Σπουδαστές συνεχίζουν την μεγάλη πορεία τους για «δικαίωση»*

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



Μια ανάσα!!! Λίγη ξεκούραση!!! Καθιστοί ή ξαπλωμένοι στην άκρη του δρόμου



ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



Λίγη περιποίηση των ποδιών, με το φορητό φαρμακείο, και ξανά πορεία...



ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Οι αγωνιζόμενοι Σπουδαστές της Σχολής Υπομηχανικών Θεσσαλονίκης, μέσα στο καταχείμωνο, αψηφώντας τις βροχές, τον αέρα, το τσουχτερό κρύο της Βόρειας Ελλάδας και μέσα στις γιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, μετά από 20 και πλέον μέρες φτάνουν, στις αρχές Ιανουαρίου 1961, στον Σκαραμαγκά. Εκεί τους περίμενε η αναληθσία της επίσημης πολιτείας, η οποία υποτασσόταν στο ΤΕΕ και το καθηγητικό κατεστημένο του ΕΜΠ.

Κόντρα στη μεγάλη συμπαράσταση του κοινού και της κοινής γνώμης που εκφράζονταν υπέρ των σπουδαστών, η επίσημη πολιτεία έστειλε τη Χωροφυλακή να κάνει μπλόκο στον Σκαραμαγκά και να μην επιτρέψει, στους ταλαιπωρημένους Οδοιπόρους Αγωνιστές Σπουδαστές, να εισέλθουν στην Αθήνα.

Λογάριαζαν όμως χωρίς τον ξενοδόχο, που στην προκειμένη περίπτωση ήταν η πίστη των Σπουδαστών στο δίκιο τους και η απόφασή τους να αγωνιστούν διεκδικώντας το μέχρι εσχάτων.



Έτσι, παρ' ότι ταλαιπωρημένοι και εξουθενωμένοι, με τα πόδια πρησμένα και πληγωμένα, από τις συνεχείς ολόήμερες πορείες, για τρεις και πλέον συνεχόμενες εβδομάδες, αψηφώντας το κρύο και την παγωμένη θάλασσα, όρμησαν μέσα σ' αυτή, όπως ήταν με τα ρούχα και τα παλτά.



ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑΣ: οι σπουδαστές, μπροστά στην απαγόρευση της χωροφυλακής, να προχωρήσουν για την Αθήνα, όρμησαν στη θάλασσα στα βαθιά, έτσι που να μην μπορούν να τους διαλύσουν και να τους διώξουν

Πέρασαν ώρες, στην παγωμένη θάλασσα, το ψιλόβροχο και το κρύο του Γενάρη και κανείς δεν έλεγε να εγκαταλείψει και να βγει, μέχρι εξάντλησης της αντοχής του σώματος. Όποιος «έγερνε» λιπόθυμος, τον έπιαναν οι συνάδελφοί του και τον έβγαζαν έξω να τον πάρουν με το φορείο για το νοσοκομείο... οι άλλοι, συνέχιζαν για όσο αντέξει το σώμα μη λογαριάζοντας τις συνέπειες, για την υγεία τους...

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



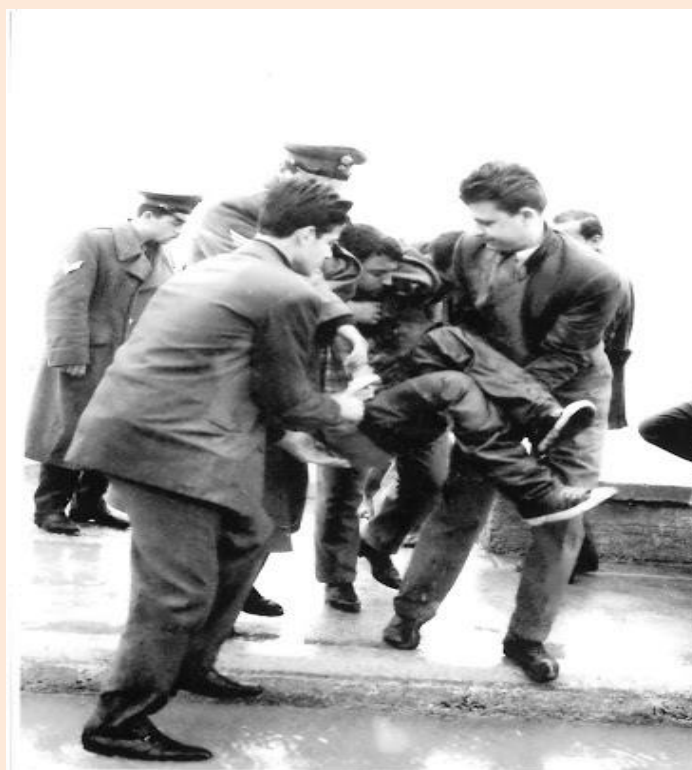
Σπουδαστής που ξεπέρασε τα όρια αντοχής, δεν βγήκε όμως από τη θάλασσα, ώσπου παγωμένος έχασε τις αισθήσεις του και τον έβγαλαν οι συνάδελφοί του για το Νοσοκομείο



Διακρίνουμε τη θλίψη στα πρόσωπα των Σπουδαστών για το συνάδελφό τους.

Το ίδιο και στα πρόσωπα του ναύτη και του αξιωματικού που έσπευσαν να βοηθήσουν

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κανείς όμως δεν λέει να εγκαταλείψει τον αγώνα, κανείς δεν έβγαινε, από τη θάλασσα, αν δεν τον έπαιρναν οι σύντροφοί του λιπόθυμο. Στο πρόσωπό τους αποτυπώνεται, η αγανάκτηση και η οργή για την αντιμετώπισή τους, από την επίσημη πολιτεία και η θλίψη για τους συναδέλφους τους, που φεύγουν λιπόθυμοι με κρουπαγήματα κ.λπ., για το Νοσοκομείο.



ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



Έτσι μόνο θορυβήθηκαν οι κυβερνόντες και φοβούμενοι την κατακραυγή του κόσμου, αφού οι σπουδαστές έδειξαν ότι αψηφούσαν την ίδια τη σωματική τους ακεραιότητα (κρουσπαγήματα, πνευμονίες, πιθανούς ακρωτηριασμούς) πιθανόν και την ίδια τη ζωή τους, αναγκάστηκαν να τους επιτρέψουν να περάσουν προς την Αθήνα.





ΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

που ανάγκασαν την ανάληψη επίσημη πολιτεία να τους αφήσει να φθάσουν στην Αθήνα, στις 7 Γενάρη του 1961 κατευθύνθηκαν στο Σύνταγμα. Εκεί στάθηκαν σε στάση προσοχής, με σεβασμό και ευλάβεια, μπροστά στο μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη κρατώντας ενός λεπτού σιγή. Δυο συνάδελφοί τους συναγωνιστές προχώρησαν να καταθέσουν στεφάνι

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



Γονατιστοί κατέθεσαν το στεφάνι και στη συνέχεια όλοι μαζί έψαλαν τον Εθνικό Ύμνο.



ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



Αγωνιστής Σπουδαστής νοσηλεύομενος στο κρεβάτι του νοσοκομείου



ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Με αυτήν τους την ενέργεια, με αυτόν τον Αγώνα, τη μεγαλύτερη πορεία του αιώνα, όπως ονομάστηκε, την γενναία τους στάση, να μπουν στην παγωμένη θάλασσα και να μη βγαίνουν, μέχρι να τους εγκαταλείψουν οι σωματικές τους δυνάμεις, όταν η χωροφυλακή τους απαγόρευσε να συνεχίσουν την πορεία τους, οι Σπουδαστές κατάφεραν:

- Να κάνουν γνωστό στο πανελλήνιο το πρόβλημα, την αδικία και την υποταγή της πολιτείας στις συντεχνιακές ομάδες του ΤΕΕ και του καθηγητικού κατεστημένου, κυρίως του ΕΜΠ.

- Να συγκινήσουν, ευαισθητοποιήσουν και να «κινητοποιήσουν» το κοινό το οποίο τους συμπαραστάθηκε. Όπως αναφέρθηκε και στην αρχή, διάφορες εταιρείες συσκευασμένων προϊόντων διατροφής, βιοτεχνίες υποδημάτων και ενδυμάτων καθώς και απλοί πολίτες προσέφεραν αφιλοκερδώς, στους αγωνιζόμενους απεργούς οδοιπόρους Σπουδαστές Υπομηχανικούς, τρόφιμα και άλλα είδη, κυρίως ένδυσης και υπόδησης, για συμπαραστάση. Οι εφημερίδες της εποχής έγραφαν καθημερινά για την πορεία.

Η γνωστοποίηση της αδικίας και η πρόκληση συγκίνησης, στο πανελλήνιο, είχε σαν αποτέλεσμα, αφ' ενός μεν, το ενδιαφέρον του κόσμου να μαθαίνει κάθε νέο αγώνα που έκαναν οι σπουδαστές αλλά και οι πτυχιούχοι υπομηχανικοί και αφ' ετέρου τον εξαναγκασμό της πολιτείας να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα των σπουδαστών, να ονομασθούν τελικά, το 1966, οι δυο σχολές υπομηχανικών, ανώτερες όπως θα δούμε πιο κάτω.

Αυτός ο Αγώνας, του 1960 - 1961 αλλά και ο Αγώνας του 1972 - 1973, όπως θα δούμε στη συνέχεια, ήταν και πρέπει να είναι, σταθμοί αναφοράς για νέους αγώνες, προκειμένου ο κλάδος να δικαιωθεί πλήρως και να αποκτήσει τα δικαιώματα των αντίστοιχων κλάδων, που εδώ και δεκαετίες απέκτησαν οι πτυχιούχοι τους, στα άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. και όχι μόνο, παρ' ότι οι σπουδές τους είναι 3 χρόνια και όχι 4 χρόνια που είναι εδώ (μαζί με το εξάμηνο της πρακτικής άσκησης).

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ας προχωρήσουμε όμως, έστω και συνοπτικά, να δούμε ποια είναι η συνέχεια του πολύπαθου κλάδου...

• **Το 1965** σχέδιο Νόμου προσδιορίζει τις δύο σχολές ως Ανώτερες αλλά με τα γνωστά Ιουλιανά γεγονότα (**βασιλικό πραξικόπημα**) του **Ιουλίου 1965**, έπεσε η κυβέρνηση της Ε.Κ. με πρωθυπουργό και υπουργό παιδείας το **Γεώργιο Παπανδρέου** και ο νόμος δεν ψηφίστηκε. Και σε αυτό το νομοσχέδιο όμως αποτυπώνονταν η επαγγελματική ηγεμονία των μηχανικών και οι ισχυρές αντιστάσεις του ΕΜΠ και του ΤΕΕ αφού, στην εισηγητική έκθεση αναφερόταν χαρακτηριστικά ότι: «η μεταξύ των υπομηχανικών και μηχανικών απόστασις θα εξακολουθήσει υφισταμένη εφ' όσον διάφορον θα είναι και το επίπεδον σπουδών και το έργον, δια το οποίον καθορίζεται εκάστη κατηγορία». Η εισηγητική έκθεση του εν λόγω νομοσχεδίου, αντλούσε επιχειρήματα για την αναγκαιότητα ανωτέρων τεχνικών επαγγελματικών σχολών από χώρες που είχαν καθιερώσει ανώτερη βαθμίδα, πριν πολλά χρόνια. Π.χ. η **Γερμανία** (Hoehere Technische Lehranstalten), η **Αγγλία** (Technical Colleges), η **Γαλλία** (Diplome des Etudes Superieures), η **Ολλανδία και Δανία** (Technikum Ingenieur), η **Σοβιετική Ένωση** (Technikum), οι **ΗΠΑ** (Technical Institutes).

• **Το 1966** τελικά οι δύο Σχολές, Αθηνών και Θεσσαλονίκης γίνονται **Ανώτερες: Α.Σ.Υ.Α. και Α.Σ.Υ.Θ.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ Η ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ

• **21 Απριλίου 1967**, Τον επόμενο χρόνο, γίνεται το πραξικόπημα των συνταγματαρχών και εγκαθίσταται στην Ελλάδα η δικτατορία (χούντα).

Η χούντα ανέστειλε το σύνταγμα, απαγόρευσε οποιαδήποτε συγκέντρωση, πορεία, απεργία, ελεύθερη έκφραση (τα πάντα λογοκρίνονταν) εφημερίδες, βιβλία, τραγούδια, θεατρικά έργα, κινηματογραφικές ταινίες κ.λπ. τα φοιτητικά συμβούλια διορίζονταν

από την ασφάλεια και με λίγα λόγια, τα πάντα παρακολουθούνταν και κανείς δεν τολμούσε να παραβεί τα χουντικά νομοθετικά διατάγματα.

Κόντευαν να συμπληρωθούν 5 χρόνια χούντας (στις 21/4/1972) και καμία, συλλογική διαμαρτυρία, πολύ περισσότερο, συλλογική αντίσταση δεν είχε πραγματοποιηθεί, παρά μόνο κρυφές, ατομικές ή ολιγομελείς «βομβιστικές» ενέργειες. Όποιος συλλαμβάνονταν, βασανίζονταν και φυλακίζονταν ή εξορίζονταν στα ξερονήσια.

Πριν συμπληρωθούν τα 5 χρόνια της χούντας και ενώ καμία συλλογική διαμαρτυρία δεν είχε γίνει, έρχονται οι πρώτες συλλογικές εναντιώσεις και αντιστάσεις των σπουδαστών των δύο σχολών υπομηχανικών, Αθηνών και Θεσσαλονίκης, όπως θα δούμε αμέσως πιο κάτω.

• **Στις αρχές Μαρτίου του 1972**, πραγματοποιούνται συνελεύσεις των Σπουδαστών υπομηχανικών Αθηνών (ΑΣΥΑ) όπου καταργώντας τη διορισμένη διοίκηση του Συλλόγου Σπουδαστών αποφασίζουν αποχή. Η αποχή γίνεται για το νομοσχέδιο που ετοιμάζονταν, χωρίς συγκρότηση επιτροπής και θα καθόριζε τα επαγγελματικά δικαιώματα των πολιτικών υπομηχανικών. Η αποχή σταμάτησε μετά από μια εβδομάδα με δήλωση του Παττακού, αντιπροέδρου της χουντικής κυβέρνησης, ότι το νομοσχέδιο αποσύρεται.

Όπως περιγράφει, και θα δούμε αμέσως πιο κάτω, κάποιος συνάδελφος που θέλει να αυτοαποκαλείται «φοβισμένος» και που τότε όμως, εντάχθηκε σε «παρέα» μεγαλύτερων του συναδέλφων αγωνιστών, και έκανε ότι του ζητούσαν και προσέφερε ότι μπορούσε...

• **Ήταν η πρώτη συλλογική εκδήλωση**, μετά από σχεδόν 5 χρόνια χούντας, μέσα στη σκοτεινιά της δικτατορίας.

Καθημερινές συνελεύσεις, συλλογικός θυμός, καταγγελίες για την κυβερνητική πολιτική.

• **Ήταν η πρώτη συλλογική πράξη** ενάντια στην πολιτική της χούντας.

Σε μικρά μονόστηλα, γεμάτα «χαρά», κάποιες εφημερίδες, ίσως μόνο «τα Νέα», στην αρχή και μετά η «βραδινή», γράφανε χωρίς πολλά λόγια για την αποχή των σπουδαστών της σχολής υπομηχανικών Αθηνών, όπου φοιτούσε ο «φοβισμένος». [Όπου γίνεται αναφορά στο «φοβισμένο» είναι από το «Εδώ Μικρό Πολυτεχνείο» του Γιάννη Κρούσου. (Δημοσιεύθηκε στο <http://www.world.gr>).]

Πρέπει όμως εδώ να πούμε ότι αντίστοιχα γεγονότα είχαμε και στη σχολή υπομηχανικών Θεσσαλονίκης, στην οποία ο «φοβισμένος» δεν αναφέρεται γιατί περιγράφει μόνο τα γεγονότα που έζησε από κοντά. Κόσμος πολύς, συνεχίζει ο «φοβισμένος», μας έβλεπε παράξενα. Η είδηση έκανε ακόμα και το γύρο του κόσμου. Η πρώτη μαζική πράξη αντίστασης κατά της χούντας, έτσι ήτανε και ας μη το λέγανε.

• **Στις 15 Απριλίου 1972**, νέα αποχή των Σπουδαστών της ΑΣΥΑ επ' αόριστον. Είχε γίνει γνωστό ότι ο Παττακός δεν τήρησε την υπόσχεσή του και το νομοσχέδιο προχωρά.

• **Στις 21 Απριλίου 1972**, 5^η επέτειο της χούντας, γίνεται η πρώτη διαδήλωση στα προπύλαια του Πανεπιστημίου, ξεγελώντας τους αστυνομικούς για τον τόπο που θα γίνει. Το αρχικό ραντεβού ήταν στο Σύνταγμα, το οποίο είχε ζωστεί από εκατοντάδες αστυνομικούς.

• **Στις 26 Απριλίου 1972**, Γενικεύεται η αποχή των Σπουδαστών και των δύο σχολών Υπομηχανικών, Αθήνας (ΑΣΥΑ) και Θεσσαλονίκης (ΑΣΥΘ).

• **Στις 29 Απριλίου 1972**, θα γινόταν νέα διαδήλωση στην πλατεία Κοτζιά. Τούτη τη φορά δεν μπόρεσε κανείς να φτάσει εκεί. Όποιος ήταν κάτω από 30 χρονών και κυκλοφορούσε γύρω από την Ομόνοια έμπαινε στις κλούβες. Τότε πιάστηκαν, αγωνιστές σπουδαστές της ΑΣΥΑ. Ο **Στέλιος Βασιλειάδης**, ο οποίος βασανίστηκε σε βαθμό παράνοιας. Όταν επέστρεψε δεν ήταν ο ίδιος, συνέχισε όμως αγωνιζόμενος και το 1973 και το 1974 (με τη σκληρότερη χούντα, του Ιωαννίδη) και ας έλεγε: Αν πέσω στα χέρια τους, δεν ξέρω αν θα συνέλθω ψυχολογικά. Την προηγούμενη φορά τα κατάφερα. Τούτη τη φορά αν βγω από τη φυλακή, θα είναι για να πάω στο ψυχιατρείο.

Θυμάμαι ότι όλοι λέγαμε πως θα τον «φάνε...» πρέπει να του το λέγανε κιόλας, έτσι σου έλεγαν τότε, αν δεν κάτσεις «καλά», θα σου συμβεί «ατύχημα». Εκείνος όμως συνέχισε να αγωνίζεται. Ακόμα ηχούν στα αυτιά μου, τα λόγια του στις συνελεύσεις της σχολής όπου εκφραζόταν ελεύθερα και αγωνιστικά, εμπνέοντάς μας και δίνοντάς μας θάρρος να αγωνιστούμε. Αγωνιζόμενος «χάθηκε...» πολύ σύντομα το 1974, στα είκοσι έξι του χρόνια. Του συνέβη «ατύχημα...;;;». Χρησιμοποιούσε μια βέσπα να μετακινείται. Απ' ότι μάθαμε, χωρίς να γνωρίζουμε ακριβώς τι συνέβη και αν είναι έτσι, τον «στορίμωξε» ένα φορτηγό σε μια γέφυρα, τουλάχιστον αυτό λεγότανε. Έκτοτε δεν τον ξαναείδαμε. Όπως και να έχει, γεγονός είναι ότι ο Στέλιος ήταν Αγωνιστής, και τον χτύπησαν και τον βασάνισαν σκληρά γι' αυτό. Και όμως, συνέχιζε να αγωνίζεται και ας του είχαν πει ότι θα πάθει «ατύχημα». Όπως γεγονός είναι ότι όλοι λέγαμε ότι θα τον «φάνε» και γεγονός είναι ότι τότε ο Στέλιος έφυγε από τη ζωή.

Ας γυρίσουμε όμως πίσω να πούμε ότι τότε, όπως μας λέει ο «φοβισμένος» μαζί με το Στέλιο πιάστηκαν και έφαγαν πολύ ξύλο, (το περισσότερο όμως είχε φάει ο Στέλιος) **η Αγγέλα, ο Νικήτας Λιοναράκης και ο Σαμπατακάκης**. Η αποχή σταμάτησε. Είχαν δώσει εντολή να γίνουν κι άλλες συλλήψεις, αν δεν σταματούσε. Η αποχή κράτησε 15 μέρες.

Αργότερα πιάστηκαν κι άλλοι, που πέρασαν από τα κρατητήρια της χωροφυλακής του Περισσού, όπου τους έλεγαν να σταματήσουν την αποχή να μιλήσουν... για να μην «αυτοκτονήσουν» από το παράθυρο του Ε' ορόφου.

• **Στις 24 Νοεμβρίου 1972**, πάλι αποχή. Τούτη τη φορά κράτησε τουλάχιστον 50 μέρες.

• **Στις 14 Δεκεμβρίου 1972**, είναι η 21η μέρα αποχής των Σπουδαστών υπομηχανικών.

• **Στις 15 Δεκεμβρίου 1972**, αποβάλλονται για 1 μήνα οι απέχοντες Σπουδαστές της Σχολής υπομηχανικών Θεσσαλονίκης.

• **Στις 20 Δεκεμβρίου 1972**, επιβάλλεται 20ήμερη αποβολή στους Σπουδαστές της Σχολής υπομηχανικών Αθήνας.

Τις Σχολές υπομηχανικών, ο κόσμος τις αποκαλούσε, μικρό πολυτεχνείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ Ο ΞΕΣΗΚΩΜΟΣ

Το 1973 βρίσκει το φοιτητικό κίνημα σε μια κρίσιμη καμπή του. Η χούντα οργανώνει επίθεση εναντίον του. Το Γενάρη δημοσιεύει το λεγόμενο «καταστατικό χάρτη» της Ανώτατης Παιδείας, με τον οποίο θέλει να κάμψει τους φοιτητές. Παρά το μπαράζ διώξεων, που έχει εξαπολύσει η χούντα, το **Φλεβάρη**, με τη συγκέντρωση στο Πολυτεχνείο, μπαίνουμε σε μια ανώτερη φάση των αγώνων, κορυφαία στιγμή του έχει την **κατάληψη της Νομικής** η οποία και λήγει με μαζική διαδήλωση στους δρόμους της Αθήνας. **Το Μάρτη**, νέες καταλήψεις στην Ιατρική και ξανά στη Νομική.

Στις 14 Φεβρουαρίου 1973, πραγματοποιείται συγκέντρωση στο Πολυτεχνείο.

Στις 21-22 Φεβρουαρίου 1973, πραγματοποιείται κατάληψη της Νομικής, η οποία και λήγει με μαζική διαδήλωση στους δρόμους της Αθήνας.

Το Μάρτη του 1973, νέες καταλήψεις στην Ιατρική και ξανά στη Νομική.

Οι κινητοποιήσεις απλώνονται και σε άλλες πόλεις, Πάτρα, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα.

Επανερχόμαστε στον «φοβισμένο» συνάδελφο που λέει:

Η δικτατορία είδε και απέιδε, ότι δεν τα βγάζει πέρα μαζί μας και της κατέβηκε η Μεγάλη Φαινή Ιδέα: Δίνει οδηγίες στα διορισμένα Διοικητικά Συμβούλια της Σχολής του Πολυτεχνείου να κάνουν συνελεύσεις και να προτείνουν αποχή, από τα μαθήματα ενάντια στους Υπομηχανικούς, που θέλουν να αποκτήσουν ίσα δικαιώματα με τους απόφοιτους του Πολυτεχνείου. Γίνονται οι συνελεύσεις και οι φοιτητές αποφασίζουν να προχωρήσουν σε αποχή, με αίτημα εκλογές στους φοιτητικούς συλλόγους. Ακολουθεί η Νομική και οι άλλες σχολές. Η εξέγερση είναι γενικευμένη. Οι διαδηλώσεις και οι καταλήψεις ξεκίνησαν, το ποτάμι πήρε το δρόμο του.

Εμφανίστηκαν στο προσκήνιο και οι αγρότες των Μεγάρων, οι οικοδόμοι, ο λαός. Η εξέγερση της 17^{ης} Νοεμβρίου 1973 δεν ήταν μόνο φοιτητική. Τα υπόλοιπα είναι ιστορία...

Η εξέγερση στη Σχολή Υπομηχανικών και ότι κάναμε ήταν η θρυαλλίδα. Το σημείο εκκίνησης για τη φοιτητική εξέγερση.

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εδώ πρέπει ξανά να πούμε ότι η εξέγερση ήταν και στη Σχολή Υπομηχανικών Θεσσαλονίκης. Ήδη αναφέραμε ότι κατά τη διάρκεια της αποχής των Σπουδαστών της Σχολής Θεσσαλονίκης, στις 15/12/1972, η Σχολή τους επέβαλε αποβολή για ένα μήνα. Όπως πρέπει επίσης να πούμε ότι ο «φοβισμένος» παρέλειψε να μας πει ότι και το νέο ακαδημαϊκό έτος 1973-1974 πάλι πρώτοι ξεκινήσαμε την αποχή.

Μετά από αρκετές μέρες αποχής, ορίσαμε κάποια μέρα να κάνουμε κατάληψη της σχολής και να κηρύξουμε απεργία πείνας. Η απόφαση της συνέλευσης ήταν μάλλον ομόφωνη. Την ημέρα που ήταν να ξεκινήσουμε την απεργία πείνας, πήγαμε στη Σχολή αλλά στο πολυτεχνείο είχαν ωστόσο αρχίσει να συγκεντρώνονται. Έτσι αλλάξαμε την απόφαση, για κατάληψη και απεργία πείνας παίρνοντας νέα που ήταν, να κατέβουμε στο πολυτεχνείο. Η πρώτη πρόταση ήταν να πάμε πορεία όλοι μαζί, με τα σχετικά συνθήματα. Η δεύτερη ήταν να κατέβουμε χωρίς πορεία, μόνοι μας ή με την παρέα μας, για να μη δώσουμε στόχο και μας επιτεθούν. Καταλήξαμε στη δεύτερη πρόταση και έτσι πράξαμε.

Εδώ πρέπει να πούμε, αυτό που δεν αναφέρεται και που μάλλον εσκεμμένα αποκρύπτεται, ότι:

ΕΙΚΟΣΙ ΜΗΝΕΣ ΠΡΙΝ (Μάρτιος 1972 Νοέμβριος 1973)

ΑΚΟΥΣΤΕΙ ΤΟ: «ΕΔΩ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ.....»

ΕΙΧΕ ΑΚΟΥΣΤΕΙ ΤΟ: «ΕΔΩ ΜΙΚΡΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ.....»

Έτσι είναι και ας μη λέγεται. Ο «φοβισμένος» λέει την αλήθεια όταν λέει:

Ήταν η πρώτη συλλογική εκδήλωση, μετά από σχεδόν 5 χρόνια χούντας, μέσα στη σκοτεινιά της δικτατορίας. Καθημερινές συνελεύσεις, συλλογικός θυμός, καταγγελίες για την κυβερνητική πολιτική.

Ήταν η πρώτη συλλογική πράξη ενάντια στην πολιτική της χούντας.

ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



Εδώ!!! είναι και Σπουδαστές της Σχολής Υπομηχανικών Αθηνών



ΟΙ ΡΙΖΕΣ!!! ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



*17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1973
Εδώ δεν χωράνε λόγια....*





Στις **25 Νοεμβρίου 1973** ο Ιωαννίδης ανατρέπει τον Παπαδόπουλο και εγκαθιστά σκληρότερη χούντα....

Ο «φοβισμένος» μας λέει:

*Η Σχολή δεν έκατσε φρόνιμα. Ήταν σε όλα τα γεγονότα παρούσα. Στο Πολυτεχνείο και μετά από αυτό. Αποκορύφωμα αυτής της ιστορίας, ήταν η μοναδική πολιτική πράξη αντίστασης κατά την περίοδο Ιωαννίδη. Όταν τα πάντα τα σκέπαζε η τρομοκρατία, με τη λογοκρισία στο έπακρο και το φόβο να σκεπάζει τα πάντα και όχι μόνο εμένα, η Σχολή προχώρησε το **Φεβρουάριο του 1974** σε νέα αποχή. **Ήταν η μεγαλύτερη σε διάρκεια συλλογική πράξη αντίστασης κατά της χούντας και η μοναδική στα χρόνια του Ιωαννίδη.** Κράτησε από τις αρχές του Φλεβάρη έως το τέλος του Απρίλη του 1974. Η χούντα έκανε επιδρομές στη σχολή και δεν έβρισκε κανέναν. Οι συνεννοήσεις γίνονταν από το τηλέφωνο και σε καφενεία και ταβέρνες μακριά από τη σχολή!*

«Ήμουν κι εγώ εκεί και μ' άρεσε. Αν και πάντα φοβισμένος, κατάφερα να είμαι εκεί».

Πράγματι δεν πηγαίναμε στη σχολή, να κάνουμε συνελεύσεις, γιατί είχε συμβεί το εξής: μετά από αρκετές μέρες αποχή, πήραμε απόφαση να πάμε τα βιβλία στο προαύλιο της σχολής και να τα κάψουμε. Η χούντα του Ιωαννίδη έστειλε τους ασφαλίτες και τις αύρες (λαστιχοφόρα θωρακισμένα της αστυνομίας) και έκανε συλλήψεις σπουδαστών και τους πήγαινε στα κρατητήρια της χωροφυλακής στον Περισσό, όπως αναφέραμε και πιο πάνω.

Είχαν ξεκινήσει να λειτουργούν τα ΚΑΤΕ και στα κτίρια της Φιλαδέλφειας, στεγάστηκε και η ΑΣΤΜΑ (Ανωτέρα Σχολή Τεχνολόγων Μηχανικών Αθηνών) η σημερινή ΣΤΕΦ του ΤΕΙ Πειραιά. Είχα δυο φίλους στην ΑΣΤΜΑ που έκανα παρέα και γλίτωσα τη σύλληψη, την ημέρα με τα βιβλία. Οι ασφαλίτες δεν κατάφεραν να πιάσουν πολλούς γιατί μπερδευτήκαμε με του σπουδαστές της ΑΣΤΜΑ.

Στη Φιλαδέλφεια μας είχαν πάει το Φθινόπωρο του 1972, σε κτίρια που ετοιμάζονταν για τεχνικές σχολές και σχολές μαθητείας νομίζω. Μας πήγαν εκεί, πριν καλά-καλά ολοκληρωθεί η κατασκευή τους, για να μας απομονώσουν και να μη μας βλέπουν να συγκεντρωνόμαστε, στην Πατησίων, στο ύψος της Φωκίωνος Νέγρη που ήταν η Σχολή και στην Πατησίων, λίγο πιο πέρα επί της Κύπρου ήταν το δεύτερο κτίριο της Σχολής Υπομηχανικών Αθηνών.

ΚΑΠΟΙΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η «μεγαλύτερη πορεία του αιώνα» και η «αντιδικτατορική πάλη» μπορούν να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης και διδαγμάτων.

Κάθε νέος που επιλέγει το συλλογικό αγώνα, έχει σημασία να καταλαβαίνει ότι αποτελεί συνέχεια, να εμπνέεται από τον ηρωισμό, την αποφασιστικότητα, να προσπαθεί να κάνει κτήμα του τη συλλογική πείρα και μαζί με την πείρα που αποκτάει από τη δική του συμμετοχή στον αγώνα να συνεχίζει με πιο στέρεα και αποφασιστικά βήματα.

Η σωστή αποτίμηση του χτες δίνει ουσιαστικά συμπεράσματα για το σήμερα και μπορεί να συμβάλει στις σωστές ενέργειες για το μέλλον.

ΤΕΛΟΣ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ